

Den radikale leder Bertel Dahlgaard om Danmarks sikkerhedspolitiske valg

I dagbladet Information, hvis politiske redaktører Børge Outze og Erik Seidenfaden var helhjertede fortalere for Atlantpagten og Danmarks medlemskab heraf, havde den radikale leder, folketingsmand Bertel Dahlgaard den 15. januar 1949 dette indlæg i en række af indlæg fra politiske ledere i "Information" om en skandinavisk alliance og/eller Atlantpagten.

Bertel Dahlgaard om Danmark mellem Øst og Vest:

Norden skal ikke udpege sig selv til at være stødpudestat Lad os få en dybtgående offentlig diskussion om problemerne

Det er interessant – om end ikke glædeligt – at iagttage, hvorledes særdeles mange herhjemme på forhånd har deres meninger færdige med hensyn til Danmarks deltagelse i den såkaldte "Atlantpagt". Man er rede uden noget forbehold med hensyn til det mulige *indhold* af en sådan pagt. Noget lignende gælder det nordiske militære samarbejde. Der har jo overhovedet ikke været nogen offentlig diskussion om de overordentlig svære spørgsmål vedrørende omfanget af de forpligtelser og garantier landene må indgå på; men alligevel har mange taget deres standpunkt.

Jeg tror det havde været lykkeligt, om man var gået til værks i den omvendte orden. Ventet med at tage standpunkt og i stedet åbnet for en dybtgående drøftelse af de fundamentale problemer på disse områder, således som man har gjort det i Norge og Sverige.

Nu står vi overfor meget snart at skulle tage skæbnetunge beslutninger, men sandt at sige hviler den hidtidige meningsdannelse herhjemme på en – statspolitisk set – skrøbelig blanding af ideologiske sympatier med ædel solidaritetsfølelse, pacifistisk principfasthed og traditionsbundne neutralitetsfølelser.

Jeg bekender åbent, at jeg ikke endnu har haft mod til, forinden jeg kender flere af præmisserne, at tage et afgjort standpunkt, men jeg har en stærk følelse af, at selv om mine ideologiske sympatier vist kan siges at være grundfæstede, så vil Danmarks og Nordens *specielle interesser* på ethvert tidspunkt veje tungest for mig, og jeg skal i denne forbindelse nævne et synspunkt, som ingen kan undlade at tage med i sine overvejelser.

Norden bør i hvert tilfælde ikke ved egne handlinger udpege sig til at være *stødpuden* mellem Vest og Øst. Næppe noget andet land har en større interesse end Danmark i, at Vesteuropas og Østeuropas økonomiske og politiske systemer finder frem til et varigt samarbejde. Det er Nordens interesse, at det længst muligt undgås, at hindringerne for en sådan udvikling bliver uovervindelige. Er der levnet Norden nogen mulighed for at bidrage til at bygge bro, tilsiger vore interesser at gøre det.

Interessen for hvilken magtgruppe, der vil være stærkest, dersom krigen kommer, må aldrig overskygge, at det vigtigste er at *undgå* krigen, og at det i høj grad kan være underkastet tvivl, om en opdeling af hele verden i to til tænderne væbnede magtgrupper forebygger eller tiltrækker krigen.

Det er mit håb, at de skandinaviske lande vil finde en fælles vej, men jeg tror, det er af fundamental betydning, at den formel man måtte finde frem til for vore landes stilling til den øvrige verden, kan rummes inden for de rammer, der er afstukket for Forenede Nationers virksomhed.

Når jeg i de sidst fremkomne meddelelser om de nordiske forhandlinger ser, at man har haft dette forhold for øje, da opfatter jeg dette som noget særdeles betydningsfuldt.

Bertel Dahlgaard.

Information den 15. januar 1949